

KEVESET JAVULT A MAGYAROK ÉS ROMÁK VISZONYA A 11 ÉVEL EZELETTI LINCSSHANGULAT ÓTA A BRASSÓ MEGYEI KÖZSÉGBEN

Lappangó etnikai feszültségek Alsórákoson

Miközben a roma közösség felzárkóztatására, megsegítésére, az általuk lakott falurész fejlesztésére törekednek a hatóságok, a közösség más tagjai úgy érzik, sorsukra hagyták őket a Brassó megyei Alsórákoson. Tizenegy évvel ezelőtt lincshangulat alakult ki, mert a mintegy másfél ezres, románul beszélő roma közösség több tagja évek óta rettegésben tartotta, fosztogatta a magyar többségű lakosságot. Azóta a helyzet javult ugyan, ám a faluban továbbra is érzékelhető a feszültség.

» BÍRÓ BLANKA

ARCHÍV

Felzárkóztak? A helyi roma közösség tagjai tizenegy évvel ezelőtt

Érzékenyítő és felzárkóztató projektet bonyolítanak le a Brassó megyei Alsórákoson, ahol tizenegy évvel ezelőtt lincshangulat alakult ki, mert a mintegy másfél ezres, románul beszélő roma közösség több tagja évek óta rettegésben tartotta, fosztogatta a lakosságot. Most a Krónika érdeklődésére többen megerősítették: azóta a helyzet ugyan javult, ám a faluban továbbra is érzékelhető a feszültség. Merthogy a lopások nem szűntek meg, sokan parlagon hagyják földjeiket, mert attól tartanak, kárba vész a munkájuk, a terményt úgyis elloppják. Többen panaszzal, hogy miközben a roma közösség felzárkóztatására, megsegítésére, az általuk lakott falurész fejlesztésére törekednek a hatóságok, a faluközösség más tagjai úgy érzik, sorsukra hagyják őket. Ugyanakkor azt is hangsúlyozzák: a felelősség közös; az elfogadással gondok vannak, még mindig gyakoriak az előítéletek a mintegy 3300 lelket számláló községben, ahol a 2011-es hivatalos népszámlálási adatok szerint a lakosság 55 százaléka magyar, 23,5 százaléka román és 21,5 százaléka roma nemzetiségű.

Tizenegy évvel ezelőtt még lincshangulat uralkodott

Amint arról beszámoltunk, tizenegy évvel ezelőtt lincshangulat alakult ki a faluban, miután a roma közösség több tagja és a község lakói között tettelegességig fajuló konfliktus tört ki. Ezt követően a hatóságok kivezényelték a karhatalmi erőket a

településre, majd a biztonságiak éjjel-nappal járőröztek az utcákon. Akkori helyszíni riportunkban a magyar lakosság tagjai arra panaszkodtak, a helyzet odáig fajult, hogy több portán a családtagoknak éjjel felváltva kellett őrködniük, mert a fosztogatók napi rendszerességgel törtek be az udvarokra, élelmiszert, háziállatokat és szerszámokat loptak el. A romák lapunknak arról beszéltek, hogy néhányan közülük a munkahelyek és a segélyek hiánya miatt kényszerültek lopásra, ám határozottan elutasították az általánosítást, hogy néhány erőszakos suhanc miatt egy egész közösséget megbélyegezzenek.

Nagyszabású érzékenyítési és felzárkóztatói projekt

A minap a Brassó megyei fejlesztési ügynökség közleményben tájékoztatta szerkesztőségünket, hogy folyamatban van egy ötéves projektjük, melynek román megnevezése a „RACOS” betűszó (Alsórákos román elnevezése Racos), és a felelősségteljes hozzáállásra, az együttműködésre, a lehetőségekre és a támogatásra fekteti a hangsúlyt. A Norvég Alap által közel egymillió euróval finanszírozott projektet több civil szervezettel karöltve bonyolítják le, azzal a céllal, hogy Alsórákos községben 500, sérülékeny családból származó személynek, és „otthon hagyott” gyereknek növeljék az életminőségét. Ezzel párhuzamosan érzékenyítik a többségi közösség tagjait, a helyi intézmények

munkatársait a kiszolgáltatott helyzetére. A célcsoportba 280 gyereket, 50 fiatalot és 170 felnőttet vontak be Alsórákosról és a hozzá tartozó Mátéfalváról; számukra társadalmi és egészségügyi képzéseket tartanak, segítenek, hogy javítsák a lakhatási körülményeiket. Másrészt 470 diáknak, 30 pedagógusnak, 180 helyi munkavállalónak szerveznek képzéseket, kirándulásokat, vetélkedőket, melyek során az esélyegyenlőségre, a diszkrimináció megszüntetésére hívják fel a figyelmüket. A helyi önkormányzat 15 munkatársát arra oktatják, hogy a szociális problémákat koherensen és hatékonyan tudják orvosolni. A projekt 2024-ben zárul.

Jelenleg látszólag csend van

Közben az elmúlt tizenegy év során valamelyest javult a helyzet. A tettelegességek megszűntek, a lopások, csínytevések, melyek akkor kihozzák a fejek az etnikai konfliktust, nem olyan gyakoriak, de továbbra is megtörténnek – mondta el lapunknak egy neve elhallgatását kérő alsórákosi. Leginkább azt nehezményezi, hogy a magyar közösséget nem támogatják, úgy érzik, magukra maradtak, a problémákat „szőnyeg alá söprik”. Minden, ami történik a faluban, a roma közösség érdekében zajlik, emiatt továbbra is ketyeg az időzített bomba a faluban, bármikor meggyulladhat a kanóc – fogalmazott interjúalanyunk.

Rákosi János alpolgármester lapunknak úgy nyilatkozott, csend van

a községben, ám elismerte, hogy lehetnek problémák. Mint mondta, akkor volt a legnagyobb rend és közbiztonság, amikor magán őrző-védő céggel volt szerződésük, az éjjel-nappal járőröző biztonságiak vigyáztak a lakók nyugalma. Arra azonban nincs lehetőség, hogy most is fizessék ezt a szolgáltatást. Az alpolgármester tájékoztatása szerint a romák nagy része külföldön dolgozik, akik pedig itthon maradnak, nem szívesen vállalnak munkát; a napszámért megfizethetetlenül magas bért kérnek, így ritkán foglalkoztatják őket. Fosztogatások elvéve történnek, ám a falopás „napirenden van”.

A felelősség mindenkié

Nem sikerül megtalálni a megoldást, amely megnyugtatóan rendezi a helyzetet, és mind a két közösség számára elfogadható – összegzett ugyanakkor lapunknak Hegyesi Ildikó nyugalmazott magyar szakos tanár. Az Alsórákoson élő, korábban évtizedekig ott tanító nyugdíjas pedagógus elmondása szerint a roma közösség tagjai sok segítséget kapnak: az elmúlt években szemmel látható a fejlődés, a házaik rendezettek, a gyerekek rendszeresen járnak iskolába, hiszen a jelenléthez kötik a szociális segély folyósítását, az önkormányzat többet tesz az általuk lakott falurész fejlesztéséért, mint a település többi részében. Sokan dolgoznak külföldön, és abból tartják el a családjukat. Viszont a magántulajdont nem tisztelik: ráépítenek más földjére, elviszik a lekaszált lucernát, ha szükségük van rá – taglalta a pedagógus. Úgy véli, éppen ez vezetett oda, hogy az alsórákosiak közül sokan parlagon hagyják földjeiket, nem kockáztatják, hogy fosztogatók prédájává váljon munkájuk gyümölcse.

Hegyesi Ildikó ugyanakkor leszögezte, a felelősség közös, amiért a két közösség tagjai nem elfogadók egymással szemben. „A falu közössége nem fogadja be a romákat, tele vagyunk előítéletekkel, gyakorlatilag gettóban élnek, senki nem fogadna el egy roma családot szomszédjának, a munkaadók is hátrányosan megkülönböztetik őket” – sorolta Hegyesi Ildikó, aki szerint mindenkinek szembe kell néznie hibáival, vállalni kell a felelősséget.

» Minden, ami történik a faluban, a roma közösség érdekében zajlik, emiatt továbbra is ketyeg az időzített bomba a faluban, bármikor meggyulladhat a kanóc – fogalmazott interjúalanyunk.

krónika
ERDÉLYI MAGYAR KÖZÉLETI NAPILAP

Megjelenik munkanapokon.

Felelős kiadó:

Príma Press Kft.

535600 Székelyudvarhely,

Bethlen Gábor u. 55.

tel.: 0266-218361

ISSN: 1454-7821

Vezető szerkesztő:
Rostás Szabolcs

Ügyvezető: Nemes László
Lapszerkesztők:
Balogh Levente, Páva Adorján
Főmunkatársak:
Pap Melinda, Pataky István

Rovatvezető: Bálint Eszter (erdélyi tudósítások, gazdaság)
Rovatszerkesztők:
Balogh Levente (politika), Kiss Judit (kultúra), Vásárhelyi-Nyemec Réka (sport), Deák Szidónia (színes világ), Gráf Botond (szolgáltatás, műsor)

Tudósítók: Bíró Blanka (Sepsiszentgyörgy – 0733-969681), Szucher Ervin (Marosvásárhely – 0726-720403), Vásárhelyi-Nyemec Réka (Nagyvárad – 0726-720292)
Olvasószerkesztő: Jakab Márta
Lapterv: Mihály László
Nyomás: Garamond Kft., Kolozsvár

Szerkesztőség: 400027 Kolozsvár, Regele Ferdinand (volt Wesselényi) utca 37. szám
tel.: 0264-705205, e-mail: kronika@kronika.ro

Terjesztés, előfizetés: 0264-705205 (Kolozsvár), 0265-260170 (Marosvásárhely), 0266-371100 (Csíkszereda), 0266-218361 (Székelyudvarhely), 0266-361201 (Gyergyószentmiklós)

Előfizetési módok, árak, határidők:

Előfizetés felvétele	Kézbesítés	Ár (1 hónapra)	Előfizetési határidő
nálunk	általunk	42 lej	kb. 23-a (ha ez nem munkanap, akkor +1 nap)

Előfizetési lehetőségek nálunk:

ügyfélszolgálatunkon; saját terjesztési hálózatunkban lapkihordóinknál; vidéki partnerboltjainkban, online (www.kronikaonline.ro/elfozetes/csomaganlat)

A Krónika reklámfelületeit a Transversum Media Trade ügynökség értékesíti.

Elérhetőségek:

0726-720286

reklam@transversum.ro

www.transversum.ro